

Muamele Vergisi Kanununun 63 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun lâyihası ve Ticaret, Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (1/596)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 2578, 6/1250

20 . IV . 1953

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisiğine

28 . V . 1940 tarihli ve 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 63 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 6 . III . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe lâyihasıyla birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 63 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun lâyihasının esbabı mucibesi

3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 62 nci maddesine göre, banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar Muamele Vergisine tâbi bulunmaktadır.

Kanun, banka muameleleri vasfını taşıyan muameleleri değil, banka vasfını taşıyan müesseselerin, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bilûmum muameleleri dolayısıyla lehlerine tahakkuk eden paraları vergi mevzuuna almıştır. Nitekim aynı kanunun 63 ncü maddesinin 7 nci fıkrasında, bankaların sermayelerinin tamamı kendilerine ait veya iştirakleri bulunan sınavî işletmelerden temin ettikleri kârların Muamele Vergisinden muaf bulunduğu tasrih edilmek suretiyle, kanun vâzınca, 62 nci madde ile vaz'olunan mükellefiyetin, bankaların her türlü muamelelerine şâmil olduğu kabul edilmiş bulunmaktadır. Bankaların, sermayesinin tamamı kendisine ait veya iştirakleri bulunm sınavî işletmelerden temin ettikleri kârlar, 62 nci maddenin şumulüne girmeseydi, bu kârların vergiden istisnası hakkında ayrıca bir hüküm derpiş edilmesine mahal kalmazdı.

Şu hale göre, bankaların, bir banka muamelesi mahiyetinde bulunmayan muamelelerinden dolayı kendi lehlerine aldıkları paralar da, Muamele Vergisine tâbidir.

Binaenaleyh, Muamele Vergisine tâbi olmak için, bir bankanın yaptığı işin, bir banka muamelesi olup olmadığına bakılmasına mahal yoktur. Muamelenin sadece bir banka tarafından yapılmış olması bu muameleden dolayı müessese lehine tahakkuk eden paranın vergi mevzuuna alınması için kâfi bir sebep teşkil eder.

Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı, 5842 sayılı Kanunun beşinci maddesi gereğince, banka muameleleri ve aynı kanunun 12 nci maddesinin (a) işaretli fıkrası gereğince de, sigorta muameleleri yapmaya yetkilidir. Diğer taraftan mezkûr müessese, 2999 sayılı Bankalar Kanunu hükümlerine de tâbidir.

Bu duruma göre, 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 62 nci maddesi mucibince, Muamele

Vergisi mükellefi bulunan adı geçen müessesenin, yaptığı bütün muameleler dolayısıyla lehine tahakkuk eden paralar üzerinden % 10 nispetinde Muamele Vergisi ödemesi icabetmektedir.

Ancak Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığının esas iştigal mevzuu, Türkiye kıyılarında ve yabancı denizlerde nakliyat, şehir hatları işletme, liman işleri, denizde can ve mal güvenliği işleri, denizde gemi kurtarma işleri ve gemi ve diğer deniz vasıtaları inşa, tamir, tadil ve havuzlama işleri ve saire olup, mezkûr müessesenin yapmaya yetkili bulunduğu bankacılık ve sigortacılık işleri bu işler meyanında tâli derecede kalmaktadır.

Bankanın, bankacılık ve sigortacılık işleri haricinde kalan işleri dolayısıyla aldığı paraların Muamele Vergisine tâbi tutulması, müesseseyi zor bir duruma düşüreceği gibi, Muamele Vergisi intikali bir vergi olması dolayısıyla bu vergi fiyat ve tarifelere zammedilerek müessesenin muamelede bulunduğu şahıslara inikâs ettirilecek ve bu suretle, bilhassa nakliyat işlerinde fiyatlar yükselecektir. Bundan başka, banka, yolcu nakliyatından %5 - % 25 nispetinde ve eşya nakliyatından % 10 nispetinde yine tarifelere zammetmek suretiyle Nakliyat Vergisi tahsil ederek Hazineye ödemektedir. Nakliyat Vergisine zamimeten Muamele Vergisi de ödemesi halinde, müessese aynı işleri yapan, fakat banka vasfında olmadığı için Muamele Vergisi mükellefi olmıyan diğer müesseselerle gayrimüsavi şartlar altında rekabet etmek mecburiyetinde kalacaktır ki, bu durum âmme hizmeti görmekte olan bankayı hakikaten güç bir durum karşısında bırakacaktır.

Bu sebeplere binaen, memleketimizde nev'i şahsına munhasır bir müessese olan ve esas itibarıyla âmme hizmeti ifa edecek olan Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığının, 5842 sayılı Kanununun 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 nci maddeleriyle 12 nci maddesinin b ve c fıkraları gereğince yapacağı işler dolayısıyla elde edeceği paralarla, aynı kanununun 2 ve 13 ncü maddeleri mucibince bankanın veya kurduğu ortaklıkların yukarda sayılan işlerin görülmesi maksadiyle hakiki veya hükmi şahıslarla yaptıkları anlaşmalar neticesinde elde edecekleri paraların Muamele Vergisinden muaf tutulması zaruri görülmüştür. Diğer taraftan bankanın veya kurduğu ortaklıkların banka vasfında bir müessese ile dolayısıyla tahakkuk edecek paraların Muamele Vergisine tâbi tutulması icabetmektedir. Maksat âmme hizmetleri mahiyetinde olan bahis konusu işler dolayısıyla elde edilen birlerin vergiden muaf tutulması olduğuna göre banka vasfında olan bu müesseseler lehine aynı işler dolayısıyla tahakkuk edecek paraların da vergiden muaf tutulması tabii görülmüş ve bu maksatları tahakkuk ettirmek için işbu kanun lâiyhası hazırlanmış bulunmaktadır.

Ticaret Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/596

Karar No. 36

10 . VII . 1953

Yüksek Reisliğe

28 . V . 1940 tarihli ve 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 63 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâiyhası, Hükümet temsilcilerinin huzuriyle müzakere olundu :

3843 sayılı Kanun, 62 nci maddesiyle banka muamelelerini değil, banka sıfatını taşıyan müesseselerin «her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paraları» Muamele Vergisine tâbi tutmaktadır. İsmen banka ol-

mak ve bu sıfatla 2999 sayılı Kanuna tâbi olarak banka muameleleri de yapmakla beraber Denizcilik Bankasının esas iştigal mevzularını Türkiye kıyılarında ve yabancı denizlerde nakliyat, şehir hatlarını işletme, liman işleri, denizde can ve mal güvenliğini sağlama, denizde gemi kurtarma, gemi ve diğer deniz vasıtalarını inşa, tamir, tadil ve havuzlama gibi işler teşkil etmekte ve mezkûr müessesenin bankacılık ve sigortacılık işleri bu işler meyanında tâli bir ehemmiyet arzulemektedir.

3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun şu sarahati karşısında mezkûr bankanın bütün bu muamelelerden sağladığı gelirleri Muamele Vergisinden istisna eylemeye imkân bulunamaktadır. Bu halde ise, yolcu ve eşya navlunları ile gemi havuzlaması ve tamiri gibi işlerden cibayet edilmesi icabeden Muamele Vergisinin bir taraftan rekabet muvacehesinde müesseseyi güç duruma düşüreceği, diğer taraftan ise Muamele Vergisinin intikalî bir vergi olması hasebiyle bankanın görmekte olduğu hizmet bedellerinde ve bilhassa esasen Nakliyat Vergisine mevzu olan navlunlarda bir zammı ve yükselmeyi icabettireceği aşikârdır.

Bütün bu mahzurları önlemek maksadiyle 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun istisnalardan bâhis 63 nci maddesine yeniden bir 8 nci fıkra ilâvesini ve bahis mevzuu işler dolayısıyla tarhedilmiş olan Muamele vergilerinin terkin ve

tahsil olunanlarının iadesini derpiş eyliyen kanun lâyihası komisyonumuzca, metninde mânaya müessir olmıyan bâzı kelime değışiklikleri ile, kabul olunmuştur.

Havalesi gereğince Maliye Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Reislığe sunulur.

Ticaret Komisyonu Reisi	Sözcü
Kütahya	Bursa
Hakkı Gedik	II. Şaman
Kâtip	
Kocaeli	Ankara
H. Başak	Salâhattin Benli
Bolu	Hamdi Bulgurlu
Vahit Yöntem	İstanbul
İmzada bulunamadı	A. Hamdi Başar
Kastamonu	Rize
Ş. Kerimzade	M. Alkin
	O. Kavrakoğlu
	Trabzon
	S. Baştımar

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Maliye Komisyonu
Esas No. 1/596
Karar No. 9

3 . XII . 1953

Yüksek Reislığe

Muamele Vergisi Kanununun 63 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası, Maliye ve Ulaştırma Vekâletleri mümessillerinin de iştiraki ile Komisyonumuzca tetkik ve müzakere edildi.

Gerekçenin tetkikından ve Hükümet temsilcilerinin izahatından bu lâyihanın Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığının ve kuracağı ortaklıkların bankacılık ve sigortacılık muameleleri haricinde kalan, Kanunun 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 nci maddeleri ile 12 nci maddesinin b ve c fıkralarında zikrolunan hizmetlerin Muamele Vergisinden muafiyetini sağlamak gayesi ile hazırlanmış anlaşılmıştır. Bunlar, Türkiye kıyılarında ve yabancı denizlerde nakliyat, şehir, hatları işletme, liman, denizde can ve mal güvenliğini, denizde gemi kurtarma ve gemi ve deniz araçları inşa, tamir, tadil, ve sulama, turizm ve spor işlerinin denize ait kısımları ile ilgilenmek ve deniz sağlık ve sosyal yardım müesseselerini kurup işletme işleridir. Aynı işleri

kanunun 2 ve 13 nci maddelerine istinaden kurulacak ortaklıklarla yaparlarsa, bu ortaklıkların da mezkûr işlerden dolayı elde edecekleri paralar Muamele Vergisinden muaf olacaktır.

Filhakika, 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 62 nci maddesine göre, bankaların, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısı ile kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakten veya hesaba aldıkları paralar Muamele Vergisine tâbi bulunmaktadır. Bu hükmün sarahati muvacehesinde, Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığının ve Kuracağı ortaklıkların yukarıda sayılan işlerden dolayı elde edeceği paraların Muamele Vergisine tâbi olması gerekmektedir.

Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığının esas meşgalesi yukarıda sayılan işler olup, bankacılık ve sigortacılık işleri müessesesinin tâli derecedeki meşgalelerindedir. Müessesenin, banka vasfından dolayı, esas meşgalelerinin Muamele Vergisine tâbi tutulması doğru görül-

memiştir. Zira, aynı işleri yapan benzeri müesseselerden hiç birisi Muamele Vergisine tâbi olmadığından, müessesenin bu işlerinden dolayı elde edeceği paraların Muamele Vergisine tâbi tutulması, Denizcilik Bankası aleyhine bir netice tevli dedecek ve ayrıca hayat pahalılığına da âmil olacaktır.

Bu itibarla, lâyiha'nın heyeti umumiyesi Komisyonumuzca müttefikan kabul edilerek, Ticaret Komisyonunun hazırladığı metin üzerinden maddelerin müzakeresine geçildi.

Birinci maddede Denizcilik Bankası tâbiri kanunla müesseseye verilen isme uymadığından bu kelimenin, «Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı» ve aynı maddenin iki yerinde geçen «kurduğu» kelimelerinin de, bankanın henüz ortaklıklar kurmadığı anlaşıldığından «kuracağı» şeklinde değiştirilmek sureti ile madde kabul edildi.

Geçici maddedeki, tahsil olunan muamele vergilerinin mükelleflere iade olunacağı kaydı üzerinde duruldu; Hükümet mümessillerinden alınan izahata, bankanın, Muamele Vergisi Kanununun 62 nci maddesine göre, sadece banka muamelelerinden dolayı elde olunan paraların Muamele Vergisine tâbi olması gerektiği mülâhazası ile, yukarda sayılan işlerden dolayı elde ettiği paralar için Muamele Vergisi ödemeyip yalnız bankacılık ve sigortacılık muameleleri için vergi ödediği ve vergisini ödemediği işler dolayısı ile, fiyatlara veya tarifelere Muamele Vergisi nispe-

tinde bir meblâğ ilâve ederek müşterilerine intikal ettirmediği anlaşıldığından, «Tahsil olunan Muamele vergileri mükelleflerine iade olunur.» kaydı fuzuli görülerek metinden çıkarılmak «ve yeniden Muamele Vergisi tarholunmaz» kaydı ilâve edilmek sureti ile madde kabul edildi.

Tasarımın 2 nci ve 3 ncü maddeleri aynen kabul edildi.

Havalesi gereğince ve işin mahiyeti ve müstaceliyeti göz önünde tutularak öncelik ve ivedilikle görüşülmek teklifi ile Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Maliye Komisyonu

Reisi	Sözcü
Amasya	Zonguldak
H. Koray	F. Açıksöz
Kâtip	
Diyarbakır	Çorum
M. R. Bucak	Ş. Gürses
İmzada bulunamadı	
Erzurum	Kocaeli
S. Erduman	L. Tokoğlu
Niğde	Malatya
H. Arıbaş	E. Doğan
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı
Seyhan	Siird
Z. Akçalı	C. Yardım
Yozgad	Zonguldak
F. Nizamoglu	R. Sivişoğlu
İmzada bulunamadı	

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu.

Esas No. 1/596

Karar No. 39

16 . XII . 1953

Yüksek Reisliğe

Muamele Vergisi Kanununun 63 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 20 . IV . 1953 tarihli ve 6/1250 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Ticaret ve Maliye komisyonları raporlarıyla birlikte komisyonumuzca havale edilmiş olmakla Maliye Vekâleti mü-

messili hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Denizcilik Bankası Kanunu tedvin edilirken ve yeni teşekküle banka adı verilirken, 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 62 nci maddesinin bankaların her ne şekilde olursa olsun, bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben al-

dıkları paraları «Muamele Vergisine» tâbi olacağı gözden kaçmıştır.

Halbuki Denizcilik Bankasının ismi banka olup asıl bankacılık faaliyeti, yaptığı bütün işler yanında tâli mesabede kalmaktadır. Çünkü teşekkülün asıl işteğal mevzuları Türkiye kıyılarında ve yabancı denizlerde nakliyat, şehir hatları, işletme, liman işleri, denizde can ve mal güvenliği sağlama, denizde gemi kurtarma, gemi ve diğer deniz vasıtalarını inşa, tamir, tadil ve havuzlama gibi işler teşkil etmektedir.

Binaenaleyh Bankanın bütün bu muamelelerden sağladığı gelirleri Muamele Vergisinden istisna eylemeye imkân bulunmamaktadır. Bu vaziyet karşısında yolcu ve eşya navlunları ile gemi havuzlaması ve tamiri gibi işlerden cibayet edilmesi icabeden Muamele Vergisinin müesseseyi güç duruma düşüreceği ve intikali bir vergi olması hasebiyle Bankanın görmekte olduğu hizmet bedellerinde ve bilhassa navlunların artmasını intaç edecektir. Kaldı ki nakliyat vergisine zamimeten Muamele Vergisi ödendiği takdirde, teşekkül benzeri işleri yapan fakat Muamele Vergisi mükellefiyeti olmıyan Denizcilik müesseselerine nazaran güç duruma girecektir. Halbuki Banka birçok muameleleri itibariyle âmme hizmeti yapmakta devam etmektedir.

Bu sebeplerden dolayı, Denizcilik Bankasının 5842 sayılı Kanununun 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 nci maddeleriyle 12 nci maddesinin b ve c fıkraları gereğince yapacağı işler dolayısıyla elde edeceği gelirlerle, aynı kanununun 2 ve 13 ncü maddeleri mucibince Bankanın veya kurduğu ortaklıkların (sigorta hariç) yukarıda sayılan işlerin görülmesi maksadiyle hakiki ve hükmi şahıslar-

la yaptıkları anlaşmalar neticesinde elde edecekleri gelirlerin Muamele Vergisinden muaf tutulması zaruri görülmüştür.

Bu sebeple Hükümetçe sevkedilmiş bulunan kamun lâyihasının bidayeten tetkik etmiş bulunan Maliye Komisyonunun hazırlamış olduğu metnin üzerinden maddelerin görüşülmesine geçilmiş birinci ve geçici maddeler kelime değişiklikleriyle, 2 ve 3 ncü maddeler ise şeklen değiştirilmek suretiyle komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	Bu Rapor Sözcüsü
Rize	İstanbul	Ankara
<i>İ. Akçal</i>	<i>H. Hüsman</i>	<i>M. Ete</i>
Kâtip		
Siird	Antalya	Bolu
<i>B. Erden</i>	<i>A. Saroğlu</i>	<i>M. Güçbilmez</i>
Çanakkale	Diyarbakır	Elâzığ
<i>K. Akmanlar</i>	<i>M. Ekinci</i>	<i>O. F. Sanaç</i>
Eskişehir	Gazianteb	Giresun
<i>A. Potuoğlu</i>	<i>E. Cenani</i>	<i>M. Şener</i>
Gümüşane	İstanbul	İstanbul
<i>K. Yörükoğlu</i>	<i>S. Oran</i>	<i>M. Sarol</i>
İzmir	Kırşehir	Konya
<i>B. Bilgin</i>	<i>R. Özdeş</i>	<i>R. Birand</i>
Konya	Malatya	Muğla
<i>M. A. Ülgen</i>	<i>M. S. Eti</i>	<i>N. Özsan</i>
Ordu	Rize	Sivas
<i>R. Aksoy</i>	<i>O. Kavrakoğlu</i>	<i>H. İmre</i>
Siird	Sinob	Trabzon
<i>M. D. Süalp</i>	<i>S. Somuncuoğlu</i>	<i>S. F. Kalaycıoğlu</i>
Urfa		Zonyuldak
<i>F. Ergin</i>		<i>H. Balık</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

28 . V . 1940 tarihli ve 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 63 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 28 . V . 1940 tarihli ve 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 63 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

8. 5842 sayılı Kanunun 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 nci maddeleriyle 12 nci maddesinin b ve c fıkralarında zikrolunan işler dolayısıyla Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı lehine tahakkuk edecek paralarla aynı kanunun 2 ve 13 ncü maddeleri gereğince, bankanın veya kurduğu ortaklıkların, yukarıda sayılan işlerin görülmesine veya tesislerin işletilmesine dair gerçek veya tüzel kişilerle yaptıkları anlaşmalar dolayısıyla elde edecekleri kârlar ve bankanın veya kurduğu ortaklıkların anlaşmalar yaptıkları gerçek ve tüzel kişiler lehine aynı işler dolayısıyla tahakkuk edecek paralar;

GEÇİCİ MADDE — 5842 sayılı Kanunun meriyete girdiği 16 . VIII . 1951 tarihinden sonra, yukarıdaki fıkroda zikrolunan kârlar ve paralar dolayısıyla tahakkuk ettirilen Muamele vergileri terkin ve tahsil olunan Muamele vergileri mükelleflerine iade olunur ve yeniden Muamele Vergisi tarholunmaz.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Adalet, Maliye, Ekonomi ve Ticaret, Gümrük ve Tekel vekilleri memurdur.

Başvekil	Devlet Vekili
A. Menderes	M. Alakant
Adalet Vekili	Millî Savunma Vekili
O. S. Çiçekdağ	S. Kurtbek
İçişleri Vekili	Dışişleri Vekili
E. Menderes	F. Köprülü
Maliye Vekili	Millî Eğitim Vekili
H. Polatkan	T. İleri
Bayındırlık Vekili	Eko. ve Ticaret Vekili
K. Zeytinoglu	E. Gürel
Sa. ve So. Y. Vekili	G. ve Tekel Vekili
Dr. E. H. Üstündağ	

TİCARET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

28 . V . 1940 tarihli ve 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 63 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 28 . V . 1940 tarihli ve 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 63 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

8. 5842 sayılı Denizcilik Bankası Kanununun 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 nci maddeleriyle 12 nci maddesinin b ve c fıkralarında zikrolunan işler dolayısıyla Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı lehine tahakkuk edecek paralarla aynı kanunun 2 ve 13 ncü maddeleri gereğince, Bankanın veya kurduğu ortaklıkların, yukarıda sayılan işlerin görüşülmesine veya tesislerin işletilmesine dair gerçek veya tüzel kişilerle yaptıkları anlaşmalar dolayısıyla elde edecekleri kârlar ve Bankanın veya kurduğu ortaklıkların anlaşmalar yaptıkları hakiki ve hükmi şahıslar lehine aynı işler dolayısıyla tahakkuk edecek paralar.

GEÇİCİ MADDE — 5842 sayılı Kanunun meriyete girdiği 16 . VIII . 1951 tarihinden sonra, yukarıdaki fıkroda zikrolunan kârlar ve paralar dolayısıyla tahakkuk ettirilen Muamele Vergileri terkin ve tahsil olunan Muamele Vergileri mükelleflerine iade olunur ve yeniden Muamele Vergisi tarholunmaz.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Adalet, Maliye, Ekonomi ve Ticaret, Gümrük ve Tekel vekilleri yürütür.

Tarım Vekili	Ulaştırma Vekili
N. Ökmen	Y. Üresin
Çalışma Vekili	İşletmeler Vekili ve
S. Ağaoğlu	Gümrük ve T. V. V.
	S. Yırcalı

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

28 . V . 1940 tarihli ve 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 63 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâiyhası

MADDE 1. — 28 . V . 1940 tarihli ve 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 63 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

8. 5842 sayılı Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 nci maddeleriyle 12 nci maddesinin b ve c fıkralarında zikrolunan işler dolayısıyla Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı lehine tahakkuk edecek paralarla aynı kanunun 2 ve 13 ncü maddeleri gereğince, bankanın veya kuracağı ortaklıkların, yukarıda sayılan işlerin görülmesine veya tesislerin işletilmesine dair gerçek veya tüzel kişilerle yaptıkları anlaşmalar dolayısıyla elde edecekleri kârlar ve bankanın veya kuracağı ortaklıkların anlaşmalar yaptıkları hakiki ve hükmi şahıslar lehine aynı işler dolayısıyla tahakkuk edecek paralar.

GEÇİCİ MADDE — 5842 sayılı Kanunun meriyete girdiği 16 . VIII . 1951 tarihinden sonra, yukarıdaki fıkrada zikrolunan kârlar ve paralar dolayısıyla tahakkuk ettirilen Muamele Vergisi terkin olunur ve yeniden Muamele Vergisi tarholunmaz.

MADDE 2. — Ticaret Komisyonunun değişikliği veçhile aynen kabul edildi.

MADDE 3. — Ticaret Komisyonunun değişikliği veçhile aynen kabul edildi.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

28 . V . 1940 tarihli ve 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 63 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâiyhası

MADDE 1. — 28 . V . 1940 tarihli ve 3843 sayılı Muamele Vergisi Kanununun 63 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

8. 5842 sayılı Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 nci maddeleriyle 12 nci maddesinin b ve c fıkralarında zikrolunan işler dolayısıyla Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı lehine tahakkuk edecek paralarla aynı Kanunun 2 ve 13 ncü maddeleri gereğince, Bankanın veya kuracağı ortaklıkların, yukarıda sayılan işlerin görülmesine veya tesislerin işletilmesine dair hakiki veya hükmi kişilerle yaptıkları anlaşmalar dolayısıyla elde edecekleri kârlar ve Bankanın veya kuracağı ortaklıkların anlaşmalar yaptıkları hakiki ve hükmi şahıslar lehine aynı işler dolayısıyla tahakkuk edecek paralar.

GEÇİCİ MADDE — 5842 sayılı Kanunun meriyete girdiği 16 . VIII . 1951 tarihinden sonra, yukarıdaki fıkrada zikrolunan kârlar ve paralar dolayısıyla tahakkuk ettirilen Muamele vergileri terkin olunur ve yeniden Muamele Vergisi tarholunmaz.

MADDE 2. — Bu kanun neğri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Adalet, Maliye ve Ekonomi ve Ticaret, Gümrük ve Tekel Vekilleri memurdur.